

Euroopa
Komisjon

**Atlandi-ülene kaubandus-
ja investeerimispartnerlus (TTIP)**

**Kümme müüti Atlandi-ülese
kaubandus- ja
investeerimispartnerluse kohta**

Faktid ja väljamõeldised

**Europe Direct on teenistus, mis aitab leida vastused
Euroopa Liitu puudutavatele küsimustele**

**Tasuta infotelefon: (*)
00 800 6 7 8 9 10 11**

(*) Antud teave, nagu ka enamik kõnesid, on tasuta (kuigi mõned operaatorid, telefonikabiinid või hotellid võivad Teie kõnesid tasustada).

Lisateavet Euroopa Liidu kohta saab internetist (<http://europa.eu>).

Luxembourg: Euroopa Liidu Väljaannete Talitus, 2014

ISBN 978-92-79-46851-3

doi:10.2781/348688

© Euroopa Liit, 2015

Allikale viitamisel on reprodutseerimine lubatud.

TRÜKITUD VALGELE ELEMENTAARKLOORIVABALE PAPERILE (ECF)

Brošüüri saab alla laadida aadressil <http://ec.europa.eu/trade/policy/in-focus/ttip/>

Eessõna

” Euroopa seisab suurte väljakutsete ees.

Üks neist on anda hoogu **meie majandusele**. Vaja on kohaneda **tärgava turumajandusega riikide** esiletõusuga väljaspool Euroopat. Samuti on vaja säilitada maailmas meie **mõjujõud**.

Sellele kõigele saaks **kaasa aidata** Atlandi-ülene kaubandus- ja investeerimispartnerlus (edaspidi „TTIP”).

Euroopas, mis on meie kodu, võib TTIP aidata kaasa **töökohtade loomisele**, soodustada **majanduskasvu**, **kärpida hindu** ja parandada meie **valikuvõimalusi**.

See suurendaks maailmas meie **mõjujõudu**, aidates ligi meelitada täiendavaid **investeeringuid**, kehtestada ülemaailmses kaubanduses kõrged **standardid** ja tutvustada meie **väärtusi**.

Kuidas? TTIP **avaks** USA turu ELi ettevõtetele, eelkõige väiksematele.

TTIP aitaks **kärpida** ELi ettevõtete **kulusid** ja vähendaks asjatut **bürokraatiat**.

Lisaks kaasneksid sellega **uued normid**, tänu millele muutuks Atlandi-ülene eksportimine, importimine ja investeerimine **lihtsamaks** ja **võrdväärsemaks**.

Loomulikult **ei ole vaja** TTIPd sõlmida iga hinna eest.

Näiteks peame tagama, et TTIP kaitseb Euroopa **kõrgeid standardeid**, sealhulgas meie **toiduohutuse norme**.

TTIP peab ühelt poolt soodustama **investeerimist**, teiselt poolt aga suurendama ELi **riikide valitsuste õigusi**, et nad saaksid kaitsta inimesi ja keskkonda või osutada avalikke teenuseid oma soovi järgi.

Lisaks peab TTIP kaitsma meie **kultuurilist mitmekesisust** ja tagama, et ka **arenguriigid** saaksid sellest kasu.

TTIP on **ambitsioonikas** ja **uudne**. Seetõttu on loomulik, et inimestel tekib **küsimus, mille üle ja kuidas** me läbi räägime.

Läbirääkijatena **on meie ülesanne** seda mõista ja arvesse võtta.

Meile on selge, et **parima kokkuleppe saavutamiseks**, mis oleks kasulik võimalikult paljudele eurooplastele, tuleb kõikidesse läbirääkimiste etappidesse **kaasata kõik need**, kellele tulemus on oluline.

Just seepärast olen mina koos läbirääkijatega lubanud olla üks suur kõrv, vastata küsimustele ja võimalikult **avatult** selgitada, mida me teeme.

Näiteks **avaldame** selle lubaduse **täitmiseks kõik ettepanekud**, mis me USA-le esitame.

Need asuvad aadressil <http://ec.europa.eu/trade/ttip-texts>.

Kahjuks on ikkagi tekkinud teatud **müüdid** selle kohta, mida TTIP hõlmab või ei hõlma – tegemist on väidetega, mis lihtsalt **ei ole tõesed**.

Selles brošüüris on esitatud **10 peamist müüti** koos selgitustega, kuidas asjad **tegelikult** on.

Loodetavasti aitab see TTIPd paremini mõista ja **eristada fakte väljamõeldistest**.

Kuulame hea meelega, mida Teie TTIPst arvate. Külastage meid internetis ja **esitage oma arvamus** aadressil <http://ec.europa.eu/trade/policy/in-focus/ttip/have-your-say/>

Jääme ootama.

”

Cecilia Malmström
ELi kaubandusvolinik
Aprill 2015

„TTIP sunnib valitsusi avalikke teenuseid **erastama**.“

Ei ole tõsi. Mida TTIP tegelikult teeb? Vt lk 8.

„TTIP sunnib ELi importima **hormoonide abil kasvatatud veiseliha**.“

Ei. Mida tegelikult tehakse, vt lk 5.

„TTIP **muudab ELi standardid lebemaks**.“

Tegelikult TTIP hoopis muudab need rangemaks. Kuidas? Vt lk 4.

„TTIP võimaldab USA ettevõtetel **soovi korral kaevata ELi liikmesriike** kohtusse.“

Mitte mingil juhul. Miks ei ole see võimalik, vt lk 7.

„TTIP puhul teevad otsuseid **suured ettevõtted**.“

Ei ole tõsi. Kes on otsustajad, vt lk 13 ja 14.

1. Standardid praegu ja tulevikus

Müüt

”TTIP **leevendab** ELi rangeid standardeid, mis kaitsevad inimesi ja planeeti.”

Fakt

ELi standardite üle **läbirääkimisi ei peetagi**. TTIP sõlmimise järel säilivad kõik senised standardid.

Nii ELil kui ka USA-l on eeskirju, millega on kehtestatud ranged standardid näiteks järgmistes valdkondades:

- **toidu**ohutus
- töötajate õigused
- **keskkonnakaitse**.

Me soovime kärpida ELi eksportijate kulusid olukordades, kus:

- nii ELis kui ka USAs kehtivad **samad standardid**, ent
- **eeskirjad on erinevad**.

Samas:

- kaitseme meie kõrgeid **standardeid**
- tagame ELi **seadusandjate sõltumatus**
- järgime **ettevaatuspõhimõtet**
- säilitame **riikide õiguse** ka tulevikus võtta inimeste kaitseks vastu **uusi seadusi**.

■ TTIP igapäevaelus
Kondiitrite kulude kärpimine,
tegemata seejuures
järelleandmisi kvaliteedis

Euroopa ettevõtete küpsetised on toiduohutuse seisukohast veatud ja neid eksporditakse paljudesse riikidesse, mitte aga USAsse.

See on nii, kuna ELi ja USA kondiitrid kasutavad **kreemi valmistamiseks erinevaid seadmeid**. ELi seadmed ei vasta USA normidele.

TTIP raames me võiksime kokku leppida, et selline **erinevus ei peaks meid takistama** tooteid teineteisele müümast.

2. Toiduohutus

? Müüt

„TTIP alandab Euroopa toiduohutuse standardeid.“

Fakt

TTIP säilitab ELi toiduohutuse standardid ja nende kehtestamise viisi.

Loomulikult soovime kõik, et meie toit oleks **ohutu**. Seega ei tähenda TTIP mingil juhul ELi kõrgete **toiduohutusstandardite** leevendamist.

Selles, kuidas me reguleerime näiteks **geneetiliselt muundatud** organisme (GMOd) ja **toiduohutust**, ei muutu midagi.

TTIP ei sunni ELi importima:

- **geneetiliselt muundatud toiduaineid**, mida ELi seadusandjad ei ole juba heaks kiitnud
- **hormoonidega töödeldud** veiseliha
- **kloonitud loomade** liha.

TTIP võimaldab hoopis ELi ja USA seadusandjatel **teha koostööd, et:**

- muuta **eksportimine** ja **importimine lihtsamaks**
- **järgides** samas täielikult **meie toiduohutuse nõudeid**.

Varem oli näiteks hullu lehma tõvega tegelemine **keeruline ja kulukas**. Paljud riigid, sealhulgas USA, keelustasid pikaks ajaks selliste ELi toodete nagu loomaliha ekspordit.

Tihedamalt koostööd tehes saaksid ELi ja USA seadusandjad paremini **lahendada tulevikus tekkida võivaid probleeme**.

■ TTIP igapäevaelus
Austrikasvatajate kulude kärpimine, tegemata järeleandmisi kvaliteedis

Austreid, nagu ka paljusid teisi ELi tooteid, ei saa USAsse ekspordida.

Miks? Tagamaks, et puuduvad ohtlikud bakterid, **analüüsib USA vett**, milles austrid kasvasid. **Euroopas me kontrollime aga austreid endid.**

Teadlaste sõnul **on mõlemad meetodid võrdselt head.**

Seega peaksid Prantsuse ja Iiri austritootjad USA turule pääsemiseks tegema pärast TTIP sõlmimist ainult ELi analüüsid.

3. Tollitariifid

Müüt

 „Tollitariifid ELi ja USA vahel on niigi **madalad**. TTIP on ainult ettekääne ELi eeskirjade kõrvaldamiseks.”

Fakt

Nii mõnigi ELi **majandussektor** kannatab ikka veel **kõrgete** tollitariifide all, mis muudab kauplemise kallimaks.

Nii USA kui ka EL on kehtestanud impordile **madala tollimaksu** – keskmiselt ligikaudu 4% –, kuid see ei tähenda, et sellel **mõju** puudub.

Keskmise näitaja varjus on alati ka **sellest oluliselt erinevaid näitajaid**. Mõnes sektoris – näiteks **toiduainete-** või **tekstiilitööstuses** – on tollitariifid ikka veel kõrged.

ELi ettevõtetele on raske müüa oma kaupu USAs, kuna tariifide tõttu on need Ameerikas toodetud kaubast kallimad.

Isegi kui tollitariifid on madalad, on tollitariifide **kogukulud** tulenevalt ELi-USA kaubanduse **suurest mahust** ELi ettevõtetele **märkimisväärsed**.

TTIPga **kõrvaldataks** ELi ekspordilt USAsse peaaegu kõik senised tollitariifid.

See:

- tähendaks ELi äriühingutele kohest säästu
- **soodustaks** ELi-USA kaubavahetust.

Kaubanduslepingud igapäevaelus

Lepingutega toetatakse Euroopa ettevõtete eksporti Lõuna-Koreasse

2011. aastal allkirjastas Euroopa Liit **vabakaubanduslepingu Lõuna-Koreaga**. Pärast seda:

Saksamaa turvapadjade eksport kasvas **500%**

Prantsusmaa signaalimissüsteemide eksport **kolmekümnekordistus**

Poola kliimaseadmete eksport kasvas **23 korda**.

Kokkulepe tähendab ka, et Koreast **importitavad kaubad** on nüüd Euroopa tarbijatele **odavamad**.

4. Riikide õigus reguleerida

? Müüt

„TTIP annab USA mõjukatele ettevõtetele võimaluse soovi korral riike kohtusse kaevata.”

Fakt

TTIP **tugevdaks** välisettevõtete ja riikidevaheliste vaidluste lahendamise süsteemi.

ELi liikmesriigid on üksteise ja kolmandate riikidega sõlminud üle **1400 investeerimislepingu**. Nende kahepoolsete investeerimislepingutega aidatakse meelitada ligi välisinvestoreid.

Valitsused võtavad endale kohustuse kohelda neid sarnaselt kohalikega. Need **lepingud** sisaldavad nn **investori ja riigi vaheliste vaidluste lahendamise mehhanismi**.

Investor võib paluda sõltumatute **rahvusvaheliste vahekohtunike** kogul hinnata, kas mõni riik on teda kohelnud **ebaõiglaselt**.

Kui vahekohus leiab, et see on nii, võib investor nõuda **kompensatsiooni**. Vahekohus ei saa siiski nõuda riigilt seaduse muutmist või tühistamist.

Meie soov on tugevdada investori ja riigi vaheliste vaidluste lahendamise mehhanismi:

- **selgitades**, millistel alustel saavad investorid kaebusi esitada
- **suurendades** riikide õigust reguleerida
- andes avalikkusele **juurdepääsu** järgmisele:
- vahekohtule saadetud **dokumendid**
- vahekohtu **istungid**
- võimaldades kõigil huvitatud isikutel **esitada avaldusi**.

■ TTIP igapäevaelus

Päikesekaitsetoodete valik laieneb

Päikese **ultraviolettkiirgus** võib kahjustada nahka ja tekitada isegi vähki.

Päikesekaitsetooted sisaldavad **spetsiaalseid filtreid**, mis tõkestavad sellist kiirgust.

ELis saavad ettevõtted müüa neid tooteid alles pärast seda, kui **teadlased on testinud, kas need mõjuvad** ja on **ohutud**.

Aga kui ettevõtted soovivad sama toodet müüa USAs, peab see toode läbima **teistkordsed testid**.

TTIPga soovime aidata seadusandjatel:

- **vahetada teavet** UV-filtrite nii uute kui ka praeguste **testitulemuste kohta**
- ühtlustada protsessi, mille alusel kiidetakse USAs heaks filtrid, mis on ELis juba heakskiidu saanud.

Sel viisil:

- saaksid ettevõtted **eksportida** oma tooteid USAsse **lihtsamalt**
- tarbijate jaoks paraneks ohutute ja uudsete **toodete pakkumine**.

5. Avalikud teenused

Müüt

„TTIP sunnib valitsusi **erastama** avalikke teenuseid.”

Fakt

Kõik ELi kaubanduskokkulepped **jätavad valitsustele vabaduse** ise avalike teenuste osutamist korraldada.

Avalikud teenused, näiteks haiglad ja koolid, on olulised meile kõigile.

Seepärast sisaldavad **kõik ELi kaubanduskokkulepped** avalikke teenuseid käsitlevaid spetsiifilisi **tagatisi**.

Pärast kaubanduskokkulepete allkirjastamist võivad riigid korraldada avalike teenuste osutamist jätkuvalt oma soovi järgi.

Näiteks võivad nad endiselt:

- **määratleda avalikud teenused** nii laialt, kui nad soovivad
- ise otsustada, kas lubada teatavat teenust osutada **ainult avaliku** sektoril.

Miski TTIPs ei keela valitsustel andmast erasektorilt tellitud avaliku teenuse osutamist **tagasi avaliku sektori pädevusse**.

Äriühinguga lepingu pikendamata jätmine ei annaks **mingit alust** hüvitisele.

TTIP igapäevaelus

Euroopa lauanõudetootjate **parem juurdepääs** USA turule

USA poolt EList pärit **lauanõudele** ja muule portselanile **kehtestatud imporditollimaksud** ületavad ELis USA ekspordile kehtestatud määrasid kaks korda.

Keeruliste tollieeskirjade tõttu on ettevõtetel **raske ennustada**, kui palju tuleb neil toodete USAsse saatmise eest maksta.

See võib nende toodete väärtusest moodustada 6% kuni **isegi 25%**.

Peale selle on **Euroopa tootjatel** toote kindlaprotsendilise tollimaksu tõttu **raskem** konkureerida Aasia odavamate ja sageli ka madalama kvaliteediga toodetega.

Saksa keskmise suurusega tootjale BHS Tabletop AG on tollimaksul selge mõju. Ettevõtte **ei saa enam maalitud portselani USAs müüa**.

TTIPga tahame kõrvaldada tollimaksu ELi ekspordilt, et **aidata Euroopa majandussektoritel ja sellistel ettevõtetel nagu** BHS Tabletop **olla konkurentsivõimeline**.

6. Kultuuriline mitmekesisus

Müüt

„TTIP tähendab **lõppu Euroopa kinole** ja muudele loomemajanduse sektoritele.”

Fakt

TTIP austab Euroopa erilaadset ja mitmekesist **kultuurimajandust**.

Kultuuriline mitmekesisus on üks **Euroopa suuremaid varasid**.

ELi kultuuri- ja loomemajandus annab **Euroopas tööd rohkem kui viiele miljonile inimesele**.

Sia kuuluv audiovisuaalsektor hõlmab **muusikat, kino, televisiooni ja raadiot**.

Oleme otsustanud austada meie mitmekesisust ja neid valdkondi toetada.

See on põhjus, miks TTIP:

- **jätaks audiovisuaalsektori välja** kõigist meie antavatest lubadustest avada ELi turg USA eksportijatele
- **säilitaks raamatuid käsitlevad seadused**, millega on kindlaks määratud kirjastajate hinnad
- tagaks, et valitsused saaksid **jätkata** kultuurimajanduse ja kunsti **toetamist** praegusel tasemel.

■ TTIP igapäevaelus

Euroopa väikeste pagariettevõtete **parem juurdepääs** USA turule

Kui Te tahaksite praegu eksportida Euroopast USAsse **Taani saiakesi**, on **USAs tollimaks 6%**.

See ei pruugi tunduda palju. Kuid ka see muudab **konkureerimise raskeks**.

Tegelikkuses, kuna ELi eksportija maksab USAs turustajale, peab ta **klientidelt küsima tavapärasest üle 10% kõrgemat hinda**. See aga annab Põhja-Ameerika konkurentidele suure eelise.

Claus Olsen

Müügi- ja turundusdirektor –
Mette Munk Bakeries,
Taani

„Me loodame, et praeguste ELi-USA läbirääkimistega kõrvaldatakse tollimaks, mida me peame USA-le maksma.”

Võtame näiteks Taani ettevõtte Mette Munk Bakeries, mis ekspordib kogu maailmas, ühendades käsitööoskuse moodsaima tootmistehnikaga. Kokku annab ettevõtte tööd **rohkem kui 60 inimesele**.

USA tollimaksu kõrvaldamisega aitaks TTIP sellistel ettevõtetel nagu Mette Munk Bakeries müüa rahvusvahelisel turul oma traditsioonilisi ja kvaliteetseid tooteid rohkem – ning **luua** selle käigus **ka töökohti**.

7. Säστεv areng

Müüt

„TTIP tähendab üha suuremaid järeleandmisi **keskkonnaküsimustes** ja töötajate õigustes.“

Fakt

Me tahame, et TTIPs oleks **eraldi peatükk** säästva arengu soodustamise kohta.

Mis puutub **keskkonnakaitse** või **töötajate õigustesse**, siis neis valdkondades on ELis tõenäoliselt **kõige rangemad standardid** maailmas.

Oleme otsustanud TTIPs need standardid säilitada ja neid edendada.

TTIPga:

- tagatakse, et EL otsustab jätkuvalt keskkonnakaitse ja töötajate õiguste kaitse **taseme üle**
- kohustatakse ELi ja USA-d **neid standardeid rakendama**.

Näiteks tahame, et TTIP sisaldaks punkte, millega tagatakse, et

nii USA kui ka EL **järgivad põhilisi tööstandardeid**, mis on sätestatud Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni (ILO, ÜRO agentuur, mis edendab töötajate õigusi) peamistes konventsioonides.

Samuti tahame teha USAga tihedamalt koostööd, et **võidelda ebaseadusliku raiategevuse**, kalapüügi ja metsloomadega kauplemise vastu.

Samuti tahame, et TTIP soodustaks investeringuid taastuenergiasse ja teistesse keskkonnasõbralikesse kaupadesse ja tehnoloogiatesse ning nendega kauplemist.

■ TTIP igapäevaelus

Uued eeskirjad, millega muudetakse kauplemine lihtsamaks ja õiglasemaks

Kümmekond aastat tagasi **keelas EL loomkatsed** meigitarvete, deodorantide ja muude kosmeetikatoodete väljatöötamisel.

Nüüd on alaliselt keelatud ka vastavad **koostisained** ja nende **turustamine**.

Seevastu **lubab USA** kosmeetikatooted **jätkuvalt** loomade peal testida.

Ent:

- nii EL kui ka USA on lubanud leida **uusi testimise võimalusi**
- **Euroopa tootjad on juba** töötanud välja mitu sellist uut meetodit.

TTIP abil soovime, et ELi ja USA seadusandjad ja ettevõtted:

- **jagaksid** oma **teadusinfot**
- **näitaksid**, et suudavad välja töötada **uusi tooteid loomade heaolu austaval** viisil.

Ise eeskujuks olles suudaksime **veenda teisi riike** samuti loomkatsetest loobuma.

8. Arenguriigid

Müüt

„TTIP aitab küll ELi ja USA eksportijaid, kuid arenguriigid jäävad kannatajaks.”

Fakt

Sõltumatute uuringute põhjal võib väita, et ka teised riigid saaksid sellest kasu.

Muidugi saaksid TTIPst kasu EL ja USA – maailma kaks suurimat majandust.

Kuid ka ülejäänud maailm võidaks.

Hoogsam kaubandus ELi ja USA vahel tähendaks **suuremat nõudlust** ka teistest riikidest eksporditava järele, näiteks:

- **tooraine**
- **masinaosad ja masinad**
- **valmistooted**
- **äriteenused**, näiteks tarbijatugi või müügijärgne hooldus.

Mida kaugemale TTIPga minna, seda suuremat kasu saaks ülejäänud maailm.

Näiteks, kui EL ja USA ühtlustavad mõnes valdkonnas **tehnilisi standardeid**, võivad ka teised riigid tahta need üle võtta.

Sel juhul oleks vaja kaupade tootmisel järgida **ainult ühiseid norme**. See omakorda muudaks kogu maailmas kaubanduse **lihtsamaks ja odavamaks**.

Loomulikult **töötab EL ka** muul viisil selles suunas, et arenguriigid saaksid kaubandusest kasu ja meelitaksid ligi rohkem välisinvesteeringuid.

Näiteid:

- meie **kaubandus- ja arengulepingud** Aafrika, Kariibi mere ja Vaikse ookeani riikidega või **majanduspartnerluslepingud**
- meie aktiivne osalemine ülemaailmsetes kaubanduslääbirääkimistes Maailma Kaubandusorganisatsiooni (**WTO**) liikmetega viimasel nn **Doha voorus**; üks peaesmärke on aidata saada arenguriikidel osa maailmakaubanduse kasvust.

■ TTIP igapäevaelus

Euroopa köögiviljakasvatajate **parem juurdepääs** USA turule

Päikeseküpsete paprikate, artišokkide ja muude **köögiviljade** kasvatamine ja eksportimine **on elatusallikaks tuhandetele inimestele** Hispaania maapiirkondades.

Ent Hispaania ekspordi **head ajad võivad olla möödas**. USA on hakanud kaubanduses eelistama **Ladina-Ameerika partnereid**, mistõttu on USA turul (moodustab 30% maailmaturust) konkurents tihenened.

Kui kümne aasta eest müüsid Hispaania eksportijad **peaaegu kogu konservpaprika toodangu** USAs, siis nüüd ainult 25%.

Pedro Herrera Viguera

Conservas El Raal
tegevdirektor, Murcia,
Hispaania

„Teiste riikide tooted sisenevad USAsse tollivabalt, kuid **meie maksame USAs 15% tollimaksu**.

Loodame, et TTIP kaotab selle maksu, mis aitaks meil USAs **müügi taastada ja seda isegi suurendada**.

See annaks meie maapiirkondadele **uut lootust**.”

9. Läbipaistvus ja mõju

Müüt

„Tavalistel inimestel **pole aimugi**, mida arutatakse – TTIP puhul teevad otsuseid **suured ettevõtted**.”

Fakt

TTIP läbirääkimised on **seni peetutest kõige avatumad** kaubandusläbirääkimised ja meie läbirääkijad konsulteerivad **väga erinevate huvirühmadega**.

TTIP eeldab **läbipaistvust, seetõttu** on vaja **kuulata** ja **kaasata kõiki**, kes tunnevad huvi.

Seepärast oleme **internetis avaldanud** TTIP kohta suure hulga materjali, sealhulgas:

- **ELi läbirääkimiste tekstid** regulatiivsete küsimuste ja eeskirjade kohta, mis ELi läbirääkijad on edastanud USA osapooltele
- **teabelehed**, kus selgitatakse TTIP kõiki peatükke lihtsas keeles.

Kõik need **dokumendid asuvad internetis** aadressil

<http://ec.europa.eu/trade/ttip-texts>

Samuti oleme võimaldanud **kõigile Euroopa Parlamendi liikmetele** juurdepääsu muudele konfidentsiaalsetele dokumentidele.

Meie **uksed on avatud** kõigile.

Praktikas me püüame ulatada käe **kõigile**, keda TTIP puudutab, **et nad saaksid kaasa rääkida ja avaldada oma arvamust**.

Näiteks

- kohtume korrapäraselt:
  - **ettevõtjatega**,
  - **tarbijaorganisatsioonidega**,
  - **kaubandusliitudega ning**
  - **keskkonna- ja tervishoiu huvirühmadega**
- oleme loonud **TTIP nõuanderühma**, kuhu kuulub 16 neid huve esindavat eksperti
- oleme korraldanud mitu **avalikku konsultatsiooni**.

10. Demokraatlik järelevalve

Müüt

 „Liikmesriikide valitsustel ja poliitikutel puudub **kontroll** selle üle, mida läbirääkijad kokku keeravad.”

Fakt

Liikmesriikide valitsustel ja Euroopa Parlamendi liikmetel on TTIP läbirääkimiste protsessis **keskne roll** ning neile jääb ka **viimane sõna**.

ELi liikmesriikide **valitsustel** on TTIP läbirääkimistel keskne roll. Kooskõlas ELi õigusega me konsulteerime nendega kõigis etappides.

Sama käib **Euroopa Parlamendi** kohta, mille liikmeid hoiame pidevalt kõige kursis.

Sageli kohtume ka **riikide ministrite**, ametnike ja **parlamendiliikmetega**.

Me jagame läbirääkimiste konfidentsiaalseid dokumente ka **valitsuste ja Euroopa Parlamendi liikmetega**.

TTIP lõpliku tekstiga saavad tutvuda:

- ELi 28 liikmesriigi **valitsused**
- **Euroopa Parlament**
- **sidusrühmad** ja **avalikkus**, kuna avaldame teksti internetis.

Seejärel tehakse lõplik otsus **kahekordse demokraatliku tagatisega**: ELi liikmesriikide **valitsused ja Euroopa Parlamendi liikmed otsustavad**, kas leping jõustub.

Kümme müüti Atlandi-ülese kaubandus- ja investeerimispartnerluse (TTIP) kohta

	Müüt	Fakt
 1. Standardid praegu ja tulevikus	„TTIP leevendab ELi rangeid standardeid, mis kaitsevad inimesi ja planeeti.”	ELi standardite üle läbirääkimisi ei peetagi. TTIP sõlmimise järel säilivad kõik senised standardid.
 2. Toiduohutus	„TTIP alandab Euroopa toiduohutuse standardeid.”	TTIP säilitab ELi toiduohutuse standardid ja nende kehtestamise viisi.
 3. Tollitariifid	„Tollitariifid ELi ja USA vahel on niigi madalad. TTIP on ainult ettekääne ELi eeskirjade kõrvaldamiseks.”	Nii mõnigi ELi majandussektor kannatab ikka veel kõrgete tollitariifide all, mis muudab kauplemise kallimaks.
 4. Riikide õigus reguleerida	„TTIP annab USA mõjukatele ettevõtetele võimaluse soovi korral riike kohtusse kaevata.”	TTIP tugevdaks välisettevõtete ja riikidevaheliste vaidluste lahendamise süsteemi.
 5. Avalikud teenused	„TTIP sunnib valitsusi erastama avalikke teenuseid.”	Kõik ELi kaubanduskokkulepped jätavad valitsustele vabaduse ise avalike teenuste osutamist korraldada.
 6. Kultuuriline mitmekesisus	„TTIP tähendab lõppu Euroopa kinole ja muudele loomemajanduse sektoritele.”	TTIP austab Euroopa erilaadset ja mitmekesist kultuurimajandust.
 7. Säästev areng	„TTIP tähendab üha suuremaid järeleandmisi keskkonnaküsimustes ja töötajate õigustes.”	Me tahame, et TTIPs oleks eraldi peatükk säästva arengu soodustamise kohta.
 8. Arenguriigid	„TTIP aitab küll ELi ja USA eksportijaid, kuid arenguriigid jäävad kannatajaks.”	Sõltumatute uuringute põhjal võib väita, et ka teised riigid saaksid sellest kasu.
 9. Läbipaistvus ja mõju	„Tavalistel inimestel pole aimugi, mida arutatakse – TTIP puhul teevad otsuseid suured ettevõtted.”	TTIP läbirääkimised on seni peetust kõige avatumad kaubandusläbirääkimised ja meie läbirääkijad konsulteerivad väga erinevate huvirühmadega.
 10. Demokraatlik järelevalve	„Liikmesriikide valitsustel ja poliitikutel puudub kontroll selle üle, mida läbirääkijad kokku keeravad.”	Liikmesriikide valitsustel ja Euroopa Parlamendi liikmetel on TTIP läbirääkimiste protsessis keskne roll ning neile jääb ka viimane sõna.

KUST SAAB ELI VÄLJAANDEID?

Tasuta väljaanded:

- üks eksemplar:
ELi raamatukauplusest EU Bookshop (<http://bookshop.europa.eu/et/home/>)
- rohkem eksemplare või plakateid/kaarte:
Euroopa Liidu esindused (http://ec.europa.eu/represent_en.htm);
kolmandates riikides asuvad esindused (http://eeas.europa.eu/delegations/index_en.htm);
võtke ühendust teenistusega Europe Direct (http://europa.eu/europedirect/index_en.htm) või
helistage 00 800 6 7 8 9 10 11 (tasuta number kogu ELis) (*)

(*) Antud teave, nagu ka enamik kõnesid on tasuta (kuigi mõned operaatorid, telefonikabiinid või hotellid võivad võtta tasu.

Tasulised väljaanded:

- ELi raamatukauplusest EU Bookshop (<http://bookshop.europa.eu>).

Fotod:

© Stuart Miles – Fotolia.com (kaanefoto)
© goodluz – Fotolia.com (lk 4)
© ALCE – Fotolia.com (lk 5)
© adrian_ilie825 – Fotolia.com (lk 6)
© Leonid Andronov – Fotolia.com (lk 6)
© Dmitry Vereshchagin – Fotolia.com (lk 6)
© Alan Gandy – Fotolia.com (lk 7)
© Teodora_D – Fotolia.com (lk 8)
© aessefotografia – Fotolia.com (lk 12)
© PhotoKD – Fotolia.com (lk 12)
© iMAGINE – Fotolia.com (lk 12)

(Creative Commons: BY-NC-ND) richardoyork – Flickr (lk 9)

Kättesaadav aadressil <https://www.flickr.com/photos/richardoyork/7005329960/in/photolist-8Cv9Gv-6MTBmN-dNJh7j-bF39x3-aqAbmq-8Usczh-c5degC-ediog9-d5nLVU>
Kasutatud avaliku litsentsi alusel: <https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/2.0/deed.en>

Brošüüri saab alla laadida aadressil <http://ec.europa.eu/trade/policy/in-focus/ttip/>

Valjaannete talitus

Euroopa Komisjon
Atlandi-ülene kaubandus- ja investeerimispartnerlus (TTIP)
Kümme müüti Atlandi-ülese kaubandus-
ja investeerimispartnerluse kohta
Faktid ja väljamõeldised

ISBN 978-92-79-46851-3
doi:10.2781/348688